

עין משפט נר מצוה

לג א מיי פרק י מהלכות מעה"ק הלכה כא:
לך ב מיי שם הלכה כב:
לח ג מיי פ"ג מהלכות ק"ש הלכה ד טושי"ע א"ח סימן פה סעיף ג:

תורה אור **השלם**

1. המקריב את דם השלמים ואת החלב מבני אהרן לו תזקח שוק והמין לקנות:

ויקרא ז, לג
2. וכל מנחה אשר תאפה בתנור וכל געשה בפרחשת ועל מחבת לבנה המקריב אותה לו תזקח: ויקרא ז, ט
3. הבתן מחטאת אותה יאכלנה במקום קדש תאכל בחצר אהל מועד:

ויקרא ז, יט
4. המקריב מפניו אהר מפל קרבן תרומה ליתנה לבתן הורק: את דם השלמים לו יתה: ויקרא ז, יד
5. אף בכור שור או בכור כשב או בכור עז לא תפדה קדש הם את דמם תזרק על המזבח ואת חלבם תקטיר אשה לררץ גיחה ליתנה: ובשרם יתנה לך בחוזה תתנופה ובשוק והמין לך יתנה: במדבר יח, יז-יח

מוסף רש"י

בכל מקום מותר להרהר. בדברי תורה (שבת ט): לאונסו שאני. פעמים שהוא טורד ומעטין בשמחתה לפני כניסתו לבית הכסף וע"כ היא שגורה בפיו ולנו ומעטין בה בבית הכסף (עפ"י קידושין לג):

קב:

1 **בעל מום עובר מנין ת"כ**
כ"ז זכר. תימה דלמא אינטריך לצבול מום מעיקרו חד לאכילה וחד לחלוקה דאי ממד ה"א דוקא אכילה ולא חלוקה כמו קטן דאוכל ואינו חולק וי"ל כיון דאשכחן מס ונעשה צעל מום דאין חילוק בין אכילה לחלוקה דבסתמא הו"ה"ה לצבול מום מעיקרו 1 וא"ת דהכא מיימרי ליה

הנך תלתא כל זכר דכתיבי צמנחה וטטאת ואשם משמע דילפי מהדדי וגזי טבול יוס דיינא דר"א צר' שמעון מזריך תלת קראי למנחת ישראל וטטאת ומוה ושוק:
הרי טמא בקרבנות **ציבור דראוי** לעבודה ואינו חולק.

תימה דפריך מטמא בקרבנות ציבור שהיא צעיא לעיל והוה מני למיפוך מכהן גדול און וראוי לו לעבודה דאינו חולק דפשיטא לן לעיל גריש פירקין (נע). דמתיא צהדיא:
מה אם דחיתני מחטאת שבן הורע בחי אצל נשיי ועבדיי. תימה אמאי לא קאמר דקאמר לעיל ומה אם דחיתני מחטאת שכשם שיפה כחי כך יפה כחך תדימי מחזה ושוק שכשם שהורע כחי כך הורע כחך:
פריך רב אחאי. ככל מקום לשונו משוה דאשכחן גריש כמוצות (דף צ: ג) פשיט רב אחאי ומתוך כך היה אומר רבינו שמואל דהוא רב אחאי שעשה השאלמות שהיה מוצנן סבוראי דנתר רצינא ורב אשי דהוסיף להו הוראה וכתנז אחרי כן דבריו צפוק ט"ל הש"ס ומיהו צהדיא דכמוצות אשנת רב אשי דמיימי צמריה 1:

דנתה 2 **בא"ת** טבול יום ואמר תן לי ממנחה 3 ואוכל אמר לו ומה אם במקום שיפה כחך בחטאתך דחיתך מחטאת ישראל מקום שהורע כחך במנחתך אינו דין שאדיחך ממנחת ישראל 4 ומה אם דחיתני מחטאת ישראל שכשם שיפה כחי כך יפה כחך תדחיני ממנחה 5 שכשם שהורע כחי כך הורע כחך 6 הרי הוא אומר 2 לכהן המקריב אותה לו תחיה בא הקרב ואכול 6 תן לי מחטאת ישראל ואוכל א"ל ומה במקום שהורע כחי במנחתך מחטאת ישראל 7 ומה אם שדחיתני 2 ממנחת ישראל שכשם שהורע כחך כך הורע כחי תדחיני מחטאת ישראל שכשם שיפה כחך כך יפה כחי 8 הרי הוא אומר 3 לכהן המחטא אותה יאכלנה בא חטא 7 ואכול אמר ליה תן לי מחזה ושוק ואוכל אמר ליה ומה במקום שיפה כחך בחטאתך דחיתך [מחטאת ישראל] (מחזה ושוק) מקום שהורע כחך בשלמים שאין לך בהן אלא חזה ושוק אינו דין שאדיחך יד' מה אם דחיתני מחטאת 10 שכן הורע כחי אצל נשיי ועבדיי תדחיני מחזה ושוק שכן יפה כחי אצל נשיי ועבדיי 11 הרי הוא אומר 4 לכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה בא זרוק ואכול יצא טבול יום קוליו וחמוריו על ראשו אונן מימינו מחוסר כפרה משמאלו 7 פריך רב אחאי לימא ליה תן לי מבכור ואוכל משום דא"ל ומה במקום שהורע כחי בחטאת 10 אצל נשיי ועבדיי דחיתך מחטאת ישראל מקום שיפה כחי בבכור דכוליה דילי היא 11 אינו דין שאדחך ממנו ומה אם דחיתני מחטאת שכשם שהורע כחך כך הורע כחי תדיחני מבכור שכשם שיפה כחך כך יפה כחי הרי הוא אומר 5 את דמם תזרוק על המזבח ואת חלבם תקטיר ובשרם יהיה לך בא זרוק ואכול ואידך פריך 11 מי כתיב ובשרם 11 לכהן הזורק ובשרם יהיה לך כתיב אפי' לכהן אחר והיכי עביד הכי והאמר רבה ברברחנה א"ר יוחנן:בכל מקום מותר להרהר חוץ ממרחץ ומבית הכסא לאונסו שאני:

טבול יום פרק שנים עשר זבחים

אימא כי טמא ב' כו': [פרין] **טמא בקרבנות ציבור**. אמרן לעיל גריש פירקין (דף קט.) דאין חולק: קטן אינו חולק דכתיב איש כאחיו ודרשין ליה צמנחות (דף עג.) ובקדושין (דף נג.) איש חולק אפילו צעל מום ואין קטן חולק אפילו מס:
הא לא קטני. ראו

לאכילה חולק דדייקת לא קטני ב1 דתיקשי לך קטן לא ב2 מדוק מיניה הכי דהיא גופה אינטריך לאשמועינן דכל שאינו ראוי אינו חולק ולאו דיוקא ב3 מני:
דאמרין מעיקרא. ראוי לעבודה:
הא לא קטני. הא ראוי לעבודה חולק דקא דייקת וקשיא לך עלה טמא בקרבנות ציבור לא קטני לה ממתינין ואת לא תימי מדיוקא דלאשמועינן היא גופה אמאי ממני' ולאו לדיוקא דילה:
דאפילו הקטר חלזים נמי צעי. שהיא ראוי להקטיר ות"ק סבר לו מטיה שוק המזין למנה אהמקריב דס ב11 השלמים קאי דאשכחן קרא אחרינא לכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה (ויקרא ו) ולא כתיב מקטיר ב1 חלזים והכא דכתיב את החלז לא לרחוי אמא אלא למודה צעבודות דכדריש ליה צמחית חולין (דף קנז):
רבי שמעון אומר כל כהן שאינו מודה צעבודה אינו ב1 חולק צכהונה שנאמר המקריב את דם השלמים אין לי אלא זריקה מנין לרבות הקטר חלזים ת"ל ואת החלז מנין לרבות שאר כל צעבודות ת"ל מצני אהרן צבודה המסורה לגבי אהרן כל כהן שאינו מודה צה אינו ב1 חולק צכהונה:
צעי רב אשי. אליבא דאבא שאול:
דנפס. יכול אתה לדון:
נא טבול יום ואמר. לחצירו טהור של בית אב שלו:
סן לי. צחלק ב11 מן המנחה של ישראל ואוכל לערב:

א"ל טהור לטבול יום כלומר כן יט לו להשיב:
ומה אם במקום שיפה כחך דכדתיב (דף קט:) מנין לכהן שצא מקריב קרבנותיו ככל עת וצכל שעה שירצה ת"ל וצא ככל אות נפשו ושרת ומנין שצבודתה ועורה שלו ת"ל ואש את קדשיו לו יהיו:
דחסיף מחטאת ישראל דטבול יוס אינו חולק צה דכתיב (ויקרא ו) הכהן המחטא אותה יאכלנה ואוקימנא לעיל (דף קט.) יחלקנה:
מקום שהורע כחך צמנחתך. שחס התגדעת מנחה והקרבת אפילו אתה טהור אי אתה אוכלה דככתיב כל מנחת כהן כליל לא וגו' (ויקרא ו):
אינו דין שאדיחך. כל זמן שאתה טבול יוס ואיך ראוי להקריב ממנחת ישראל:
כך יפה כחך. צמחתך:
לכהן המקריב אותה לו הסי. צמנחה כתיב:
ומה במקום כו'. טהור קמהדר ליה לטבול יוס הכי שלא יחלוק עמו:
שכשם שהורע 12 כחי

צמנחתי. כך הורע כחך צמנחתך:
סן לי מחזה ושוק. חלק כמוך ואוכל לערב:
שכן הורע כחי אצל נשיי ועבדיי. אף כשאני טהור שאיני רשאי להאכילה להם:
יאל טבול יוס. צפחי נפש קוליו וחומריו. שהיה דורש להנחתו ואומר 12 למה דחיתני כו':
אונן מימינו כו'. שאף הם נדחים מן המקראות הללו שאין ראויין לעבודה:
פריך רב אחאי ולימא. וליתני ר' ר' אלעזר צר' שמעון צהאי דינא:
סן לי מבכור ואוכל. לערב אמר להו לו טהור מה אם במקום כו':
אם דמס טורוק. צככור כתיב צא זרוק ואכול. ואע"ג דאין צכור נאכל צמחלות שאינו ניתן לאכני משמר אלא לכל כהן שירצה כתרומה וכפדיין הצכור מיהו תיפוק לן מינה דלא יתנו צכור אלא למי שראוי לעבודה צאותה שעה:
והיכי עביד הכי. רבי אלעזר צככי שמעון דלמר האי דינא צכית הכסא:
לאונסו. שהיתה שמועתו שגורה בפיו ומהרהר צה על כרחו ודיוממתו שמעתי בקדושין (דף לג):

מתני'

מסורת הש"ס

16 תוספתא מנחות פ"ג ה"ג [ע"ש].
17 לקמן פריך לה ומשני לה,
18 ת"כ צור רפ"ו רע"י ירדשי ברכות פ"ג ה"ד,
19 [קידושין יג. וע"ן],
20 כרעות כד: שעת מ: קג.
קידושין לג. ע"ז מד: ירדשי שם,
21 שייך לע"א,
22 וע' רש"ק מה שמרין קושאיו וזוע' פנים מאירות,
23 [וע"ע תרי כמוצות צ: ד"ה פסין].

שינויי גוסחאות

[א] ציימ' טהר. וז"ה צילקו"ש:
[ב] מוקחן (ש"ס):
[ג] טמא הא לא קטני ואי משום בעל מום בעל מום דחמנא רבייה כליל (ש"ס):
[ד] כליל חולק. וז"ה צמספתא צמיו לשון (ש"ס). וז"ה צמיו יסן (דק"ס):
[ה] מהר, טהור בשעת כו' (כ"צ):
[ו] חלבים בעינן והא ליכא תיקו (כ"צ):
[ז] צ"ל רב (ש"ס). בהז' (ש"ס):
[ח] בא בתן טבול יוס (ש"ס):
[ט] ממנחת ישראל (ש"ס):
[י] צמחיו' אומר:
[יא] ציימ' טמא א"ל. [ונצמחי' ליתא כלל מינת א"ל טכולה כך ציימא]:
[יב] צ"ל דחיתני (כ"ה):
[יג] חטא (ש"ס):
[יד] יאל מינת פריך ליתא (דק"ס):
[יז] ובשרם יהיה לבתן (כ"צ):
[כ] מוצות אימא כי טמא כו'. שייך לציבור הקודם, וכן אמא צמחיו' וצד"י. וליכ' מחקן משום מה:
[כא] האי הא ראוי כליל (ש"ס):
[כב] קתני ליה בהדיא דתיקשי כליל (ש"ס):
[כג] צ"ל ולא (ש"ס):
[כד] צ"ל לדיוקא (ש"ס):
[כה] את דם (כ"י):
[כו] המקטיר החלבים כליל (ש"ס):
[כז] בחולין שם וצמנחות ית ע"צ איתא אין לו חלק בבהונה:
[כח] אין לו חלק בבהונה (כ"י):
[כט] צ"ל חלק (ש"ס):
[ל] כדאיתא בפרק (ש"ס):
[לא] כליל תהיה לא תאכל וספי' (כ"י):
[לב] שהורע כחך. צמנחתך כך הורע כחי צמנחתי כליל (ש"ס):
[לג] ואומר מה אם דחיתני כו' כליל (ש"ס):
[לד] וליתני גמז ר"א כליל (ש"ס). ובכ"י"ס ולימא גמז ר"א ובר':
[לה] אומר לו טהור ומה במקום ובר' (כ"י):
[לו] צ"ל מטמא (בא"ה):
[לז] דראוי לעבודה ואינו חולק כליל (ש"ס):
[לח] צ"ל דהוו סוף (ש"ס). והגרי"צ מיקן דבסוף:
[לט] צ"ל בתוך (ש"ס):